

HIND 5 SENTI

Jõulu

Õpilasteleht

NR. 11. 17. DETSEMBRI 1936. V AASTAKÄIK

RÕÕMSAID JÕULE!

ÕPILASTELEHT

NOORTENÕUNIK J. MAISMA

Jõulud pöördepunktiks!

Armsad koolinoored! Veel mõned päevad suuremat jõupingutust ja lõppenud ongi kooliaasta esimene pool. Veel kogunete koolimajas korraldatava jõulukuuse ümber, veel laulate koos jõululaule, olete rõõmsad. Ja kui viimase koolitunni lõpul heliseb kell, siis valguvad üle terve maa laiali noored — pühi pidama. Koju, koju tõttavad noored, kaasas koolist saadud poolaasta töö kokkuvõtted — hindelehed.

Rõõmu ja rahuldustundega sammute teie, kui olete hinnatud vähemalt rahuldavalt. Raske südamega astute vanemate ette, kui teie ühel või teisel põhjusel ei ole saavutanud loodetud tagajärgi. Nii mõnelgi kipub, sel juhul tuju langema. „Milleks veel püüda? Ei saa ju minust enam asja!“ mõtleb pää ja lootusetult lüüakse käega. Milleks nii? Pole veel hilja: asi annab ju parandada! Jõua selgusele, mis põhjustas su ebaedu, ja väljapuhanuna ning värskena püüa seda vältida järgneval poolaastal.

Ole töökas, visa, julge ning naerata raskustele!

Nii siis, minge koju pühi pidama, puhkama, et järgneval poolaastal võiksite õppetöös olla edukamad. Kui kogunete jälle kooli, siis — julgelt edasi!

J. Maisma.

Käisin jõulumehhe kojast...

Kallis onu!

Ära nurise midagi, et mina ei saatnud su kirjale peatset vastust... Mul olid mõõdnud nädalal kohe diplomaadi ülesanded, sest nemad, s. o. Käki-Liide, Tondivennas, Anu ja palju teisi saatsid mind delegaadina jõuluvana sekretariaati. Öeldakse, et jõulud olevat rõõmupühad. — Aga kulla onukene, mis rõõmsad nad on, kui jõuluvana ähvardab tulla endist viisi vitsakimbuga vöö vabel.

Nemad ja mina ja palju teisi hakkasime ette nägema, et jõuludest pole suurt hääd kedagist loota, siis pidasime nõu isekeskis ja kirjutasime jõuluvanale, et Sina vana lugupeetud jõulu-isand, tule nüüd meid külastama kord ka vitsata ja tee meile kõigile jõulurõõmu sellega, et annad igaühele ja ühepalju, ükskõik, mis Sa siis hääks arvad... ja et kui numbrid tunnistustele saaksid ka nii enam-vähem ühesugused... või nõnda, sest... sest targad ja hääd lapsed on muidugi rõõmsad ja õnnelikud, teen'd kord rõõmu ka neile vähematele vendadele. Meie lubame ka end parandada... natukene. Päril ausõna ei taha küll anda, et on halb, kui jääd sõnamurdjaks... aga...

Niisuguste uute ja hääde mõtetega astusin Vanataadi eeskotta... aga kus nemad! — Ei lasknud mind jõuluvana juuregi. Ütesid, et jõuluvana on auväärt isik ja kõigi taevaliste kaitse all ja tema endale vitsa-tehingutes ega muus suhtes midagi ei lase ette kirjutada... Et kui ma ruttu oma nõudmistega ei kao ja veel kavatsen suud pruukida, siis lasevad mind ja kõiki teisi uuenduste nõudjaid Hispaaniasse saata. Küll siis tulevat aru pähe... Tõmbasin siis oma kirja sekretäri käest ja pistsin punuma. Olid ju paberile kõigi meie õnnetute nimed üles kirjutatud...

Kui ma sellest oma mõtteosalistele teatasin, hakkasid nemad mind süüdistama, et mina olevat kõige selle asja algataja olnud. Ants ütles kohe, et annab mulle oma piimapudeliga, et tema nime ka sääl nimetasin, ja Liide viskas mulle tassiga vett.

Onukene, kuidas saab, kui enam kuidagi ei saa! Kardan, et saan kõigi teiste patud oma selga, küll õpetajailt, küll jõuluvanalt!

Anna ometi nõu, sest meeleparandamise aega on veel 5 päeva.

Sinu nukker

Värdi.

Nädala-uudiseid

Rahvuskogu valimised toimusid 12., 13. ja 14. detsembril. Rahvuskogu asub tööle veebruaril algul.

Siimu sild valmis. Pärnus valmis Siimu sild ja avati jalakäijatele.

Kiviõlitööstus asub uuendama oma vabrikusiseseadet.

Tartus peeti Balti lastekaitse komitee koosolekut, millel valiti komitee uueks esimeheks dr H. Madissoon Tartu ülikoolist.

Saksamaa soovib meilt saada edaspidi sigu, mis kaaluvad vähemalt 130 kilo. Tuleval aastal loodetakse Inglismaale turustada 60000—80000 konserveeritud vasikat.

Eesti tänavune õunasaak tõuseb 197000 kvintaalile.

Tallinnas algas võimlemisjuhtide kursus, millest osa võtab 150 juhti üle maa.

Eestis on eestistatud juba üle 10000 perekonnanime.

Jaan Vorms, kirjanik ja Saaremaa lehe „Meie Maa“ toimetaja, suri 51 aastana.

Stefani teadete agentuur määras oma esindaja Eestisse, asukohaga Tallinn ja Tartu. Seega saab Itaalia ajakirjandus edaspidi Eesti teateid otsesest allikaist.

Uued rahad, metallist 50-sendised, tulid neil päevil rahva sekka. Nendega on lõpule viidud Eesti rahareform.

Inglismaal uus kuningas. Senine populaarne kuningas Edward VIII loobus troonist. Tema asemele astus vend, kes endale nimeks võttis Georg VI.

KAALUSTE KAALU

(Vana-Roosa)

KINK JÕULUKS

„Tsrigu-pai“ onuke, — sa ei teagi, et olen nüüd enne jõulu mõtete ja tegudega nii ülekoormatud, et vaevalt jätkub aega sulle oma häädade kurtmiseks. Onuke, — sa oled ju üks mõistusega inimene; sa saad aru mu praegusest seisukorrast. Ah, — mis tühja ma kurdangi; ega sellepärast asjad enne jõulu enam parane!

Onuke, — ütles mulle, mis ma saan isalt jõuluks kingiks? Aga ma juba aiman nagu loomusunniliselt, et ta kingib mulle niisuguse masina, mis kõik koolitöö ära teeb. Hakkasin siis inglase põhimõtte järele elama: „Aeg maksab raha.“ Ehk nagu Käki-Liide ütles: time is money. — Kui palju mul siis aega üle jääb! Siis ma uisutan pool päeva Veskijärvel. Muud-kui sina, onuke, mõjuta isa, — nii et ta mulle ka uued saapad kingiks; ega's muidu ei saa nii palju liulelda. Vanad ei pea vastu.

Onuke, — sina oled nende ilma „krutskitega“ kursis; ütles minu hääks isale paar parajat sõna. Siis olen varsti mainitud asjade omanik. Kui isa muidu ei saa osta, — siis võtku „Pikalaenu Pangast“ tarvisminev raha ja ostku masinikka ära. Nii ütles isale, — kui ta kurdab, et raha ei ole.

Jään sinule lootma.

Tervisi Värdi.

Jõulukinke „Õpilaslehe“ sõpradele

Jagati hulk preemiaid

Aastatellijate suured preemiad jagatakse 1937. a. alul. Poolaastatelliija, kes pikendab oma tellimise, võtab osa ka järgm. preemiate jagamisest

Koolide võistlus — 10 kooli

Sügisel väljakuulutatud koolide võistlus lõppes jõuluks ja alljärgnev tabel näitab koolide lõplikku järjekorda. Sulgudes olev arv näitab, mitme õpilase kohta läib koolis üks aastak. „Õpilaslehte“.

Koolide võistluse võitja auhinna on uhke laualipp (Õ/K „Koolivaralt“).

1. Ruskavere algkool (1,5) — laualipp ja 1 aastakäik „Õpilaslehte“.
2. Kaagvere algkool (1,7) — H. Jänes-E. Looga „Deklamatsioone“ ja 3 ak. „Õpilaslehte“.
3. Vastse-Kuuste algkool (3,2) — H. Jänes-E. Looga „Deklamatsioone“ ja 2 ak. „Õpilaslehte“.
4. Haava algkool (3,4) — P. Puusepp „Etteütusi“ ja 2 ak. „Õpilaslehte“.
5. Sarakuse algkool (3,6) — P. Puusepp „Etteütusi“ ja 2 ak. „Õpilaslehte“.
6. Valga Läti keskkool (4,1) — H. Rajamaa „Kuidas tarvitada uusi sõnu“ ja 2 ak. „Õpilaslehte“.
7. Valga linna I algkool ja Kikepera algkool (4,2) — P. Puusepp „Etteütusi“ ja 2 ak. „Õpilaslehte“.
8. Pala algkool (4,5) — P. Puusepp „Etteütusi“ ja 1 ak. „Õpilaslehte“.
9. Tartu linna IV algkool (5) — H. Jänes-E. Looga „Deklamatsioone“.
10. Jõhvi algkool (5,2) — P. Puusepp „Etteütusi“.

Lisaauhind koolile, kust on kõige suurem summa tellimiste arvel, langes **Valga linna I algk.** (kr. 104,55).

Lisaauhinna on J. Kuulbergi näidend „Sõnajala-

Tartlased!

Koolidele ja asutustele

soovitab

KOMPVEKKE

angroo-hindadega **Kompvekitööstus „ALFA“**

Tartus, Aleksandri 20

õis“, saatelaulude, nootide ja sõnadega ja 2 ak. „Õpilaslehte“.

Preemiad poolaasta-telliijaile, kes poolaastatelliijaist pikendab oma tellimise aastatellimiseks hiljemalt **1. veebruariks 1937**, see võtab ka osa järgmisest suuremast ning ullatuslikumast preemiate jagamisest aastatelliijaile.

Praegu langesid preemiad järgmisile „Õpilaslehe“ poolaastatelliijaile:

1. Tamman, Vilve, Tori — O. Wilde „Granaatõunest maja“.
2. Laur, Leonhard, Viljandi — H. Jänes — E. Looga „Deklamatsioone“.
3. Kabal, Eva, Tallinn — G. Põldmaa „Vangistatud päike“.
4. Käärrik, M., Vanaküla — E. Vanamölder „Võlutud koovitaja“.
5. Krimm, Vilma, Kaelase — V. Saretok „Kiki suur suvi“.
6. Karv, E., Nõo — S. Einer „Raudkaarnad“.
7. Össo, Alina, Valga — A. Kauts „Juss ja Maarja“.
8. Neumann, Jaan, Tartu — E. Beskov „Olle suusaretk“.
9. Renka, Aino, Narva — H. Rajamaa „Uusi sõnu“.
10. Suudla, Leonid, Kuressaare — H. Rajamaa „Uusi sõnu“.
11. Meier, Kalju, Järva-Peetri — J. Oengo „Jäämere kütid“.
12. Tartu l. 4 alg. 3 kl. — J. Kuulberg „Sõnajala õis“.
13. Ilumets, A., Koeru — J. Parijõgi „Uhe poisu reisilood“.
14. Ulla, Laine, Mustla-Nõmme — R. Kipling „Esimene kiri“.
15. Gutman, V., Paide — A. Oengo-Juhandi „Viljaaed“.
16. Hargel, L., Lelle — J. Kõrv „Mustjärve sünd“.
17. Pent, Joh., Rebase — J. Parijõgi „Uhe poisu reisilood“.
18. Saar, Adolf, Rõngu — J. Kuulberg „Tähekesed tulid“.
19. Teesalu, U., Tallinn — J. Kõrv „Mustjärve sünd“.
20. Luikmäe, Asta, Tallinn — J. Parijõgi „Uhe poisu reisilood“.

„Õpilaslehe“ loominguvõistluse III osa hääletusest osavõtnuile langesid preemiad järgmiselt:

Sellest sügisel korraldatud võistlustest võttis osa 1334 sedelit.

1. Valdeko Arold, Roela — O. Wilde „Õnnelik prints“.
 2. H. Lepp, Anija — Tšukovski „Munasjutte“.
 3. Reimand, L., Kiikla — H. Jänes-E. Looga „Deklamatsioone“.
 4. H. Raagus, Tallinn — H. Rajamaa „Uusi sõnu“.
 5. H. Niklaus, Veriora — A. Virges „Jänesepoeg To-too“.
 6. H. Miina, Tartu — J. Parijõgi „Uhe poisu reisilood“.
 7. H. Viirmaa, Pärnu — R. Kipling „Esimene kiri“.
 8. O. Saag, Valga — J. Kõrv „Mustjärve sünd“.
 9. J. Tuul, Tallinn — V. Saretok „Kiki suur suvi“.
 10. F. Priiman, Tartu — A. Virges „Rajamaa talu“ jne.
- Preemiaid oli üldse 25.

PAHKLIPUREJA

Tartu Linna Laenukassa
KOMISJONIKAUPLUS

Auriku 2. Tel. 1-05

SOOVITAB: muusikariistu, uiske, grammofone, mööbleid, masinaid, rõivaid jne.

TOIMETAB igasuguste esemete edasimüüki soodsa komisjoni-tingimustega.

„TEADUS“ TARTUS, RUUTLI 5

Jõulupostkaardid

Albumid

Ilu kirjaberid

Kirjutustarbed jne.

SUURES VALIKUS

S. BAUMANN
Tallinn

JOH. RAAMAT
Kodijärve

Käärilõige

Rõõm ühest ilusast õhtust

Õhk oli külm ja selgen taevan säras kuu,
piimvalgel lumel helk'sid mustad siluetid,
ja õhtutaevan kuldsed tähed kui vinjetid.
All promenaadil kaebas külmaõõdetud puu.

Saan sõidab läbi puudest palistet allee,
mis helgib müstiliselt laterntule valgel.
Õrn külmapuna lasub õitsevalt mu palgel.
Ja tuhmilt kaugusesse hajuv paistab tee.

Ja meri mülhises, ta vaba veel jääkaanest.
Ta enda vabadusest tundis üllast rõõmu.
Siis karget talveõhku hingasin ma sõõmu,
kurb kohin kõrvu kostis lähedasest laanest.

Kuu tuhmilt valgustas ja kiiri heitis majak
ja häältekömin kuuldas lähedasist majust.
Maal värske lumekord, mis tekkind eilsest sajust.
Ja kurvalt häälitsedes lendles üksik kajak.

Ma tõusin mäkke, saadet' tähtedest ja kuust
ja nägin oru põhjan unelevat linna,
mis kattund valgusesse, sinavasse vlnna;
tuul puhus lumepilvi näkku mulle puust.

Siis sõitsin mäest ma tuulekiirul, sõitsin jääl,
kõik möödus näis vaid mustjas segu, tume lint,
mul rõõmsast ärritusest kerkis, vajuus rind,
kui alla libises kelk jnhit' kindlal käel.

Õo on nii külm ja selgen taevan särab kuu,
piimvalgel lumel paist'vad mustad siluetid,
ja õisen taevan kuldsed tähed kui vinjetid,
all promenaadil kaebab külmaõõdetud puu.

Saan sõidab läbi puudest palistatud tee,
mul tinaraskus lasub väsimusest laugel
Oh, poleks koduvärv enam siit nii kaugel!
Kuid süda siiski helgest talverõõmust keeb.

E. PAJU, 13-a.

Vinniküla

Esimene jahisaak

Olin kümne aastane, kui juhtus see kohutav lugu. Isa käis tihti jahil. Kott seljas ja püss õlal, väljus ta kodust. Mul tuli tahe isa moodi jahil käia. Nii varitsesin parajat aega.

Oli kevad. Ühel hommikul märkasin üles tõustes, et isa, ema ja sulane olid läinud väljale tööle. Üks, kaks ja kolm olin riides ja aimate juba vist isegi mis tegin. Kõigest jõust punudes metsa poole, mis asus üsna kodu ligidal. Jooks oli mul muidugi vaevane, sest suur püss takistas, kord vastu mätagast lüües, kord põõsasse kinnajäädes ja mind ninali tõmmates. Varsti olin metsas ja jäin hingeldades seisma. Mu ees mustas sügav sookraar. Ma teadsin isa jutust, et siin pidi otema kuuse okstest onni, kust oli hää tetri lasta. Edasi-tagasi käies leidsin peagi onni, ja ronisin sisse. Just nina kõrgusel oli seinas

kaks auku. Üks olis suurem ja teine väiksem. Suuremast august tuli välja vahtida ja väiksem auk püssiraua tarvis. Seda olin kuulnud isalt. Peagi istusin okstest istmel ja hakkasin ootama. See ootus näis mulle väga pikana. Kuid korraga — mis see oli? Tedrekukk lendas künkale, mis asus just laskeaugu kohal. Sulgesin silmad ja surusin päästikule. Tundsin tugevat tõuget vastu õlga ja siis avasin silmad. Tulesädemed tantsisid veel ja nõrk suits hõljus laskeaugu kohal.

„Maas, maas!“ hüüdsin onnist välja tormates, jooksin, võtsin hoogu ja hüppasin. Kartumum! lendasin sookraavi, sest jalg libises hüppel. Õnneks hüppasin üsna kalda ligidale. Nõudis siiski enne suurt pingutust kui ronisin kaldale. Vesi

AGU
Valga

JÕULUTÄHT

mf

1. Jü vil. gub jü - ka - tä - he - ke mu - ho - du - ko - hal - kus - ni - tä
2. He - ni - tar - koh - ta - tan - gu - le, kus jü - me jü - lu - lap - se - ke
3. Nüüd ut - le, jü - tar - tä - he - ke, ma lau - tar - ik - ka - näim - sa - tä.

1. Kui he - le tee va - tu - la - he - la - kün - gub - ik - kät - ke - ni - vä -
2. Nüüd sõi - van - rin - d - ik - ma - le - see - vä - ga - i - tu - lap - se - ke.
3. Vel - tar - va - tuud mu - vi - ga - ti - vi - k - san - da - niid - ja - sa - a - ti.

nirises riideid mööda alla ja nutt oli kurgus. Aga tegin südame kõvaks. Haarasin saagi ja toppisin ta kotti, mis oli mul seljas. Nüüd lidusin kodu poole. Värisesin rõõmust ja külmast. Aga kui sa, lugeja, teaksid, mis edasi sündis! Kui jõudsin tuppa ja laususin: „Säh, ema, puhasta ära ja prae kah!“ Nii oli ütlenud isa alati.

Aga mis ma nägin? Ema ahastas ja lõi käed kokku, aga isa tõmbas mul märjad riided seljast ja viis mu kätpidi kööki, kus olid kased ja kaseroad...

MÄNNIMÄE

Tartu

Vanemate ootel

Tuli hingitseb tasa koldes,
leek vibiseb nagu vana mees...
Varjud seintel kui mungad palves,
sõed hõõgel kui helmed palvekees.

Kilk laulab uniselt truubil
nagu viuliga invaliid...
Nii igav on oodata Ruudil:
„Ei tää, mes esa nüüd tiib?“ —
„Ja imä! Kunas ommeti tuleval...“
sõnab sosinal väike Mall.
Tuuled sööstvad üle lume valeva:
väljas tuisu ja külma möll.

Tuul ulub õudselt väljas
ja lakas vingub vist koer.
Toas keegi vilistab korstnas...
„Ruudi!.. See on vist kolli naer?“

Varjud sülelevad väikest tuba,
vaimud pimeduses luuravad...
„Ei tule ka esü juba!...“
on hirmul väiksed valvajad.

Tuli aegamisi surnud koldes,
sõed ülle saanud mustad rüüd.
Äkki... hobu hirnahtleb õues.
„Esü!“ kõlab laste ängistunud hüüd.

M. VIIRSALU

Paatsalu

Väikesed külalised

Oli külm talvepäev.
Olime tulnud Enduga koolist ja einetasime.

Äkki kuulsime akna taga koputamist — kop-kop-kop. Vaatasime, koputaja oli väike linnuke, kollane rind, must päike ja silmad kui teraskuulikesed. Lõi veel oma naaskelterava nokaga kop-kop ja lendas ära.

„Tihane,“ sõnas ema, „küll nad väikesed peavad külma ja tühja kõhu pärast kannatama.“

Päale einet tuli meile hää mõte, valmistada linnukestele söögilaud.

Otsisime tüki lauda, hõõveldasime siledaks ja kinnitasime ta servapidi õue, akna kõrvale seina külge.

Endu tõi köögist leivapalukesi, rasvanatukesi ja muud söödavat. Asetasime nad siis lauakesele ning läksims tuppa, et läbi akna vaadata, kas ka väikesi külalisi tuleb.

Ei saanudki kaua oodata, kui tulid juba esimesed võõrad — kaks tihast.

Natukese aja pärast oli neid juba ligi kümme.

Äkki lendas vurinal parv halle varblasi, tihased läksid ära.

Varsti oli viimanegi toiduraas laualt söödud ja me pidime tooma uut. Külalisi aina tuli juure. „Sät-sät-siu, särr-sirts, hää toit!“ sädistasid varblased.

Kena oli neid vaadata.

O
M
A
V
A
H
E
L

Tänasest lehest leiate teisalt, et üks meile kallis inimene saab 50 aastaseks. Selle inimese elutöö on suur andmine, millest kaaluv osa on tulnud noorusele. Kuna sellest on osa saanud ka „Õpilasleht“, siis ettepanek: Lehe lugejad üle maa, kirjutage vihulehe kaustas valgele paberile oma õnnitlused, oma tänu, kel võimalus, ilustage seda joonistega, lisagem allkiri, vanus, elukoh t ja saatke see 30. jaanuariks toimetusse. Toimetus esitab need lehe lugejaskon na poolt ühiselt „hällilapsele“. Selles ühisel ettevõttes oleks vajalik iga lugeja kaastöö!

RUD. KOIVU

Soome kunstnik

HIRM

K. PAJUPUU

Flavere

Hämarus. Tõttame vennaga koolimajast koju. On kolm kilomeetrit minna. Ees mustendab sünge laas nagu mõõtmatu müür. Hoiame vellega teineteisel käest kinni ja vilistame kõvasti. On nagu julgem.

Metsale liginedes jääb aga vile ikka tasemaks ja varsti sammume hiirvaikselt. Meenuvad legendid, õudsed jutustused vaimudest, huntidest. Hirm tungib südamesse. Vend surub end mulle järjest lähemale. Märkan: ta niiske käsi mu peos väriseb. Kiirustume.

Vuhinal lendab suur lind üle päade... Kohkume —... Süda taob metsikult. Korraga — mis see on? Kaugelt näib lähenevat vilkuv tuluke, kadudes, jälle ilmudes. Vend sosistab vaevalt kuuldavalt: „Haldjas“... Nüüd värisen minagi, ja enne, kui ta jõuab oma koleda sõna lõpetada, lidume nii kui jalad iganes võtavad. Seljataga kuulen nagu hüüdu. See on jooks elu ja surma päale, mõtlen ning rebin vanda üle küngaste ja kändude. Teeme suure ringi läbi metsa.

Viimaks ometi jõuame maanteele, lõõtsutades higiseina. Siingi ei lakka me jooksmast, vaid teeme parajat „sörki“ kodu väravani. Ruttame kohe tuppa. Uksel võtab meid vastu ema ehmatushüüdega: „Helde aeg, missugused te olete...? Märjad ja higised nagu oleksite vihtlemas käinud!“

Seletame nüüd oma haldjalugu, kuid peatume varsti imestunult, sest ema nägu venib muigele ja ta ütleb läbi naeru: „See haldjas oli ju sulane Jüri, saatsin ta laaternaga teile vastu.“

Linool

A. TORN — Kaagvere

V. MARTINSON, 13 a.

Tala

Vana-aasta öö

Saabus see oodatud öhtu, mil võis näha tonte ja hunte, kel aga julgust. Mina ka vana kärbseküttija, ega mina kokkuma löö. Rääkis sin asja naabri Kustile.

No jõudiski öhtu. Läksin siis sauna tontide vaatama. Ootas, ootas, ei tule, ei tule. Korraga kuulsin õues kapjade pliginat; jäin ärevuses ootama. Prauh-prauh löödi vastu seina, uks lendas lahti ja sisse tormas väike sarvine vanamees. Sarnast olevust nähes ehmusin ma ja jooksin tuppa. Kohe tõttasime isaga sauna tagasi ja näe, tont oli veel saunas. Nüüd lõime talle isaga rihma sarvi ja tirisime tuppa. Selgus, et tont polnudki muu kui naabri Kusti. Kusti läks koju ja mina magama, sest oli juba kesköö.

Kirjavastused

J. Kiivit — Talveöhtu, H. Käsper — Jõuluks, L. Näck — Jutt, Jõuluingel, Rõõmupäev, Jõulukinke, Jõuluvanale, Jõulukellad, A. Tirussen — Imelik unenägu, V. Ikmell — Jõulukuus, S. Sulg — Koolin, R. Välgiste — Kadunud päiksekiir, P. Kuusk — Toompea, Sulejoon, E. Kala — Õnnetu vang, Armsad jõulud, V. Rata-sepp — Jutt vaesest, Jõulumehe ootel, Laulgem. Pärnaõis — Jõgi, E. Moldov — Jõulutunded, käärilõige, Mererand, M. Viirsalu — Kui väikesed, R. Kello — Tädi, A. Koppel — Kelgutamas, Onul jõulupuul, H. Markus — Sügistorm, L. Tuur — Jõuluöö, Käärilõige (hilines) — ei.

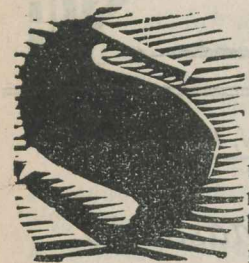
V. Martinson — Vana-aasta öö, P. Kuum — Jõulupuud, E. Moldov — Öö soos, E. Kõrve — Värdi kiri — ja.

TORMILIND JA PIRAADID

VELLO PEKOMÄE

Otepää

V.

uvituskohas võis neid näha kambas ringi lonkimas. Ees ungari-lane Géza, siis tallinlane Andres ja kõige taga väiksemakasvuline Mart. Rietatud valgeisse trikoodesse ja pikkadesse pükstesse, jätsid nad merimehe mulje. Tütarlapsed ristsidki neile nimeks „piraadid“, ja kui vanem rahvas sellest nimest aru ei tahtnud saada, siis lisati juure — noh need kolm pikkade pükst-ga „meriröövlit“.

Suvituskoha suurimaks veeko- guks oli järv — kilomeetrit kolm pikk ja poolteist lai. Et need kolm aga päevade kaupa loksusid järvel ja leotasid õngi, siis nii see nimi neil oligi teenitud.

„Piraatide“ laevaks oli suur vana paat, mis võis kanda kümmet inimest ja mida suuruse pärast paadi- omaniku — Sirgumäe Jaani suvi- tajad ega ka Jaan ise kasutada ei tahtnud. Poisid panid kokku tas- kurahad, rentisid paadi augusti lõ- puni ja võõpasid ta tõrvasele ninale suurte valgete tähtedega ulja nime „Tormilind.“

Paadi rendileandmisega Sirgu- mäe Jaan suurt kasu ei saanudki: „piraadid“ olid ühtepuhku tema järveäärsel kartulinurmel ja kaapi- sid säält välja hää hulga kartuleid, millega siis söideti kloostriisaarele, kus „saak“ küpsetati tules ja söödi koos tuha ja koortega.

Kui mõnikord särje- ega ahvena- nooruk ei hoolinud mürast, mis tehti ta pääkohal paadis, ja läks õnge, siis oli kalaprae lõhna pool järve täis.

Poisid olid päevitunud pruuniks kui abessiinlased, turjad päris lillad. Kui tüdineti meriröövli-elust, köi- deti selga kompsud ja matkati mööda maanteid ja metsaradu päevade kaupa.

Imestamisväärselt sobisid need kolm. Eestvõtjaks igalpool oli mustajuukse- ja -silmaline Géza,

kes jalgsi oli matkanud ümber Eesti, käinud Hamburgis ja Hullis.

Agas sügis hakkas kippuma ligi. Ühel õhtupoolikul, kui „piraadid“ seisid järve kaldal, et teha „Tormi- linnul“ väikest „röövretke“ Sirgu- mäe Jaani kartuleisse, leidsid nad, et sügistorm oli puhunud järve kõvasti lainetama. Agas seda tore- dam — sai kordki teha metsikut sõitu mööda valgeharjalisi laineid.

Varsti hüples „Tormilind“ Kloost- risaare poole, mis seisis keset järve kõigi tuulte räsida. Lainetus oli siiski niivõrd tugev, et pani kartu- lid veerema mööda paadipõhja. Poistel andis kõvasti sõuda, enne kui said sõidukile sisse küllal- dase hoo.

Enne saarele jõudmist läks lai- nete jõud üha tugevamaks ja mõni üleannetum hüppas nii kõvasti vastu paadinina, et pritsis märjaks Géza selja.

Viimaks ometi jooksis paadipõhi sahinale liivasele saarerannale. Ühi- sel jõul veeti paat peaaegu kui- vale, et ta ei valmistaks mõnd halba üllatust. Ja varsti heideti väsinuina pikali ümber tule, mis rõõmsalt leekis tuules puutüvede vahel.

Géza kraamis taskust välja turult ostetud kantsaka toorest liha, tüki leiba, et teha „röövretke“ veidi pidulikumaks. Kooli minekuni oli ainult mõni päev ega teatud, kas jääb veel aega kohtumiseks.

Liha pisteti toore puuvarda otsa ja asetati tulle. Varsti leviski mõ- nusat praelõhna.

Alles õhtu eel nad läksid randa, „piraatide“ keeli „sadamasse“.

Paat oli ära...

Tuul oli pöördunud rohkem lõu- nasse ja paadi lõngutanud lainete võimusesse. Küllap „Tormilind“ loksus Sirgumäe rannal, sinnapoole oli lainetus ja tuul.

Et kolm inimest on nii rumalate nägudega, seda juhtub vist harva. Agas „piraadid“ ometi olid.

Viimaks ütles Andres: „Poisid, pole meil aega kaotada ega taga nutta toda neetud „Tormi- lindu.“ Ilm pimeneb, on tarvis korjata põletismaterjali ja teha kui- dagiviisi magamisasemed.“

Ei jäänudki muud üle, kui teha Andrese sõnade järele. Vinnati kokku hunnik hagu ja tehti noo- rest pilliroost voodid. Seks ajaks oli juba pime, Géza käekella järele otsustati öösel valvata vaheldamisi, igaüks kaks tundi.

Pikutati asemeil ja vaadeldi sira- vaid tähti. Järv kohises ümber saare kallaste ja kuskil kägisesid öudselt ja labilõikavalt kaks teine- teise vastu hõõrduvat puud. Äkki löi öökull lahti oma jubedad hui- ked. Need käisid läbi luust ja lihast. Puutüvede vahelt vilkus vahure järvepind ja „piraatidele“ paistis, nagu pistaksid saladuslikud järvevaimud omi päid kokku, sosis- tades ja lamajate poole piiludes.

Avasilmi vahtides lamati lõpu- tuud tunde. Kõiksugused mõtted hakkasid vintuma poiste uljastes päädes. „Mis ütlevad kodused?“ — „Kui kanna tuleb olla kloostri- saare vang?“ „Kellel olekski asja siia padrikusele saarele?“

Võib-olla kogu see „mehhada“ oli tasuks Sirgumäe Jaani kartu- lite eest?

A. RANDVERE

Rogosi

METS TALVEL

Vaikselt seisvad kuused sirged,
habemetes särab lund.

Noored kasekesed virged
uin'vad rahu talveund.

Männioksad lumme maetud,
ähvardavad murduda.

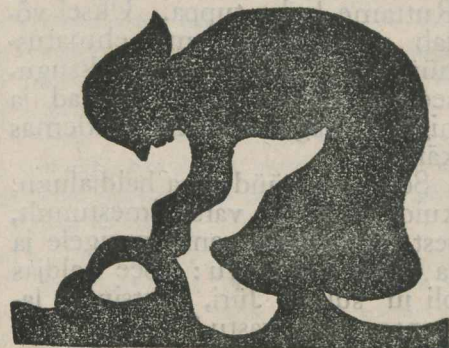
Kadakad on kinni kaetud
paksu valge tekiga.

Haavakesed värisevad
läheneva külma ees.

Lepa okstelt varisevad
lumepallid veeredes.

Mets nüüd rahu lumme maetult
puhkamas on talveund.

Lillekesed kinnikaetult
ootvad hiilgvat päiksetuld.

Ja vartis heideti väsinuna pikali tule ümber, mis rõõmsasti leekis tuules puutüvede vahel.

Viimaks ometi oli Unemees läbi tormi pugunud saarele ja vajutanud kinni kahe väsinud seikleja silmad, kuna kolmas istus murelikult tule ääres. Kuid — oh sa tuhat ja tuline, kohe siinsamas saareesisel vaiksamal veel helkis tuli ja raudades kolkusid aerud! Värisevate kätega müksas valvur — Mart — magajaid ja sosistas: „Keegi sõuab saarele.“ Poisid hüppasid ehmunult püsti. Aga juba kostis rannalt Jaani sõbralik hüüd: „Poisid, mis ti teete siin saare pääl ilda üüsi!“ Aga „piraatidel“ polnud aega vastata, nad tormasid randa ja paati.

Ja nüüd Jaan hakkas seletama, kuidas ta saunavett kandes oli leidnud „Tormilinnu“ rannalt. Nähes ka saarel tuld, taibanud poiste õnnetust. Aga nii naljaviluks oli käinud enne saunas ja alles siis sõitnud „sakstele“ järele.

Oli umbes nädalat paar pärast jõule, kui Sirgumäe Jaan sai ühelt Tallinna koolipoisilt, eesnimega Andres, tähitud kirja, milles kolm uut kroonilist ja tervitus uueks aastaks. Kolm krooni — sama, mis kaks vakka kartuleid suviste hindade järele.

E. NÄPING

1950

KAARILÕIGE

O. Luts 50

Mäletan: sügis. Vili väljadel on sardades ja nende vahel kõres korjab lambakari orasheina lipli. Karjapoiss istub sarra ääres ja loeb. Jutt pole tavaliselt põnev, kuid selles on midagi erilist, paeluvat, mis ei lase raamatult hetkekski silmi. Kuigi sageli tuleb joosta ja pahandada — lambamaidad!

Esmakordselt selgub lugejale poisile, et meiegi halli sügistaeva all, meie lihtsas kodus, meie tavalisis inimesis ja nende igapäevaseis askeldusis leidub samuti kaunist sooja ja õilistavat hõngu, nagu kaugeil radadel ja eksootilisil mail, kuhu poole senini piilutud.

Kui aga osatakse seda näha.

O. Luts on seda näidanud. Pole vist karjalast, kes pole luge- nud „Kevadet“, „Suve“..., kel Toots pole meelitanud lambaid rõugu alla. Oleme unistanud Arnona, seigelnud Tootsina, sõdinud Tõnissonina... Kõiki meid on mõjutanud O. Luts. Nii palju häid asju on kirjutanud O. Luts. Oota, kui õige koostada nimistu tema teoseist, alles siis näeksime, kes ja mis on meile O. Luts. Väsimatult on ta kogunud vilja sardadesse. Ja on saabunud sügis.

7. jaanuaril on 50-nes sünnipäev!

Ka „Kevade“ on saanud „Sügiseks“. Ootame seda trükist lähemal ajal. Mürtsumees Tootsist on saanud töökas taluperemees. Harva läheb ta pidule. Siis jääb poeg Leksi koju tõinama:

„Aga tooge mulle sealt kaasa üks suur jurakas!“

„Mis asi?“ imestavad nüühästi ema kui isa.

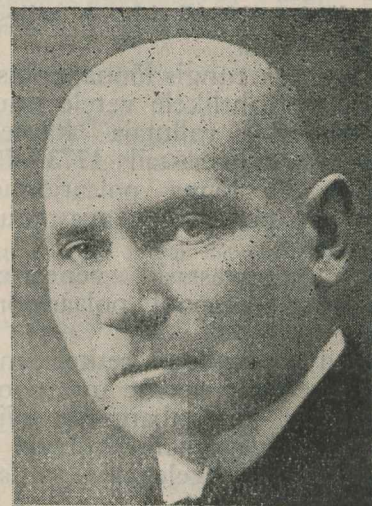
„Üks suur vorstijurakas.“

**Armas O. Luts! „Õpilas-
lehe“ pere on nagu Leksi.
Tahab aina saada. Et too
aga... Kuigi on toodud
väsimata. Aga ikka veel
üks — „jurakas“...**

**Armas O. Luts! „Õpilas-
lehe“ perel on tuline hää
meel, et Teie olete veel tooja!
Tänu, tuhat tänu toodu ja
toodava eest! Tänu, tänu!**

**Et ometi päikegi paistaks
7. jaanuaril!.. Et poleks
pilvi taevas!..**

E. T.

Juubilar O. Luts.

VÕITLUS IGAVESE JÄÄRIIGIGA

25 AASTAT TAGASI VALLUTATI LÕUNANABA AMUNDSENI POOLT

Antarktis — maakera kuues manner

Juba aastasadu on köitnud teadlaste ja uurijate meeli Maa nabad, s. o. maatelje otsapunktid. Paljud julged avastajad on aastakümneid üritanud korduvaid meeletlikke katseid tungida nabani. Kuid nii mitmed on pidanud oma elu jätma neile mõõtmatuile igavese lume ja jääväljadele.

Põhjanaba vallutamine

Alles 1909. a. aprillikuus, pärast mitmekordseid nurjunud katseid, läks korda Ameerika mereväe ohvitseril Robert Peary'l (loe piiri) saavutada sihti — jõuda välja Põhjanabale.

1500 km kelguretk

Sihi saavutamiseks pidi Peary ekspeditsiooni rühm koerte ja kelkudega ületama 750 km jäävälja, milline teekond kuni nabani nõudis aega 35 päeva.

Võimatu on kujutella neid maastikulisi raskusi, mis ekspeditsioonil tuli üle elada. Arvestades aga seda, et rännak tuli sooritada kuni 50° külmaga ja edasi jõuti keskmiselt päevas vaid 21 km ümber, siis peame tahtmatult järeldama, et tee pidi olema väga vaevaline.

Rännak Lõunanabale

algas kohe päale Põhjanaba vallutamist erilise hoogsusega. Peaaegu kõik tähtsamate riikide ekspeditsioonid võtsid osa sellest võiduajamisest.

Esimesena tungis lõunapooluse Nabamere ohtlikele vetele kuulus merede vallutaja kapten James Cook aastail 1773—75, minnes üle lõuna polaarjoone, ilma et ta oleks avastanud mannert.

1821. a. avastasid venelased esimestena seespool polaarjoont maa.

Nüüd järgnes retk retkele, mis võeti ette väga mitme maa poolt ühteaegu. Et nabamaade piirkonnas oli väga palju hülgeid ja valaskalu, siis tegeleti sääli ühtlasi nende püügiga.

1894—95 tegi norra vaalapüügi laev „Antarktis“ esimese maabumise Lõunanaba mandrile, kus leiti esimesed jäljed taimkattest sellel mandril. 1901. a. hukkus

● KUIDAS AVASTATI MAA KUUES MANNER

● KELK JA KOER — JÄÄRIIGI OHTUDE KAASLANE!

● SCOTTI SUURIM PETTUMUS

● VÕIDUJOOKSU KURB LÕPP

● PÆVIKU PÕRUTAVAD LEHEKULJED

nimetatud laev oma teiskordsel retkel, kuna ta kere jäämägede survele ei suutnud vastu panna, ja litsuti jäämasside kaisutuses puruks.

Inglased ründavad

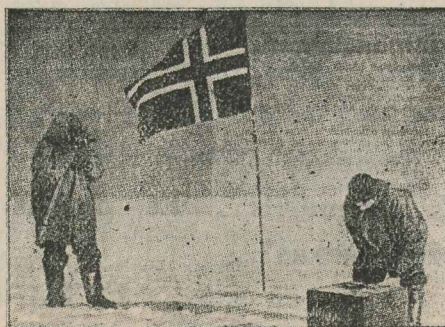
Lõunanabamaid umbes samal ajal kapten Scotti juhtimisel. 1907. a. leitnant Shackleton jõuab oma uurimisrühmaga 86 penikoorma kaugusele nabast. Sellest retkest kirjutab ta:

„Nelja Mandžuuria poni ja kolme seltsilisega algasime oma talveleerist sõitu, et pääseda nabale nii lähedale kui võimalik. Oli oktoober, mil valitseb nabamail kevad. Hobustele võisime kaasa võtta vähe toitu ja nad said vaid pool annust. Nad hankisid aga ise endile lisatoitu, süües ära kõik rihmad, nõõriotsad ja üksteise sabad. Sõit edenes väga pikaldaselt: 2—3 km päevas. Nelja nädala pärast pidime maha laskma ühe hobuse, et toitu saada. Viis päeva hiljem jõudsime kohani, kus oli peatunud kapten Scott. Kui olime veel maha lasknud kaks hobust ja viimane neist libisenud määratusügavasse jäälõhesse, jätkasime jalgsi rännakut sihi poole. Jõulupäevil — lõunanaba suvel — oli pakane — 44°. Tõusime üha kõrgemale. Pulsi löökidest järeldasime, et pidime olema kaunis suures kõrguses. Jaanuari alul langes temperatuur kuni — 56° ja valitses hirmus lumetuisk. Edasi liikuda ei saanud enam, kuna toidutagavarad olid väikesed. Mõõtmisel leidsime, et oleme välja jõudnud 88°23' lõunalaiusele, nii siis vaid 18 penikoormat nabast.

Roald Amundsen

oli aga mees, kes saavutas kõigile raskusile vaatamata Lõunanaba ja püstitas sinna norra lipu.

See sündis 15. detsembril 1911.

a., 17. jaanuaril 1912. a., s. o. kuu aega hiljem, jõudis samasse kohta välja inglise kapten Scott oma seltsilistega, kuid hilja. Pettunult lugesid nad Amundseni poolt mahajäetud kirja ja vaatlesid tuules lehvivat norra lippu. Tagasiteel Scott ühes oma julgete kaaslastega hukkus külma ja nälja kätte umbes 900 penikoormat nabast eemal.

Kahe pea ühtaegu alanud uurimisteekonna võidujooks Lõunanabale oli lõppenud. Üks tuli koju, ümbritsetud kuulsuse ja ajaloolise aupaistega. Teine, õnetu Scott, pidi elama üle oma elu suurima pettumuse, kui pärast meeletlikku võitlust valges põrgus pidi täjuma: liiga hilja.

Tagasimineku oli Scott'il veel raskem — kuid ta ei jõudnudki üial enam tagasi, ainult viimase hetkeni peetud päevik kõneleb meile lumeväljade sangari viimsest heitlusest. Alljärgnevad read on väljavõtted kapten Scott'i päevikust:

Teispäev, 19. märts. Eile õhtul oli meil telgi seadmine väga raske, olime peaaegu kanged, enne kui saime oma õhtusöögi. Selleks olid kuivikud, külm pemmikan ja pool kannu kakaod, mida keetsime piirituspriimusel. Söögist saime ootamatult hästi sooja ja magasime kõik hästi. Täna liikusime vaevalt jalgu vedades edasi, kelk oli kohutavalt raske. Oleme veel 29 km kaugusel depooist ja jõuaksime sinna kolme päevaga. Meil on veel kaheks päevaks toitu, kuid ainult üheks päevaks põletusmaterjali. Meie jalgadega on lugu halb — Wilsoni omad on veel kõige paremad, minu parem jalg halvim, ainult minu vasem jalg on veel täiesti korras. Aga kuidas suudame kaitsta oma jalgu, kuni jõuame depooni ja saame jälle sooja sööki? See on tõsine küsimus. Ilm ei anna meile hõlpu — tuul puhub täna põhjast ja loodest ning külma on 40°.

Neljapäev, 21. märts. Oleme veel 20 km kaugusel depooist. Eile ei pääsenud me möllava tuusu tõttu sammugi edasi. Wilson ja Bowers tahaksid minna depoo juure, et tuua põletusmaterjali.

Reede, 22. ja laupäev, 23. märts. Tuisk ja torm möllavad edasi — Wilson ja Bowers ei julgenud välja minna — homme on viimane võimalus — meil pole enam põletusmaterjali ja toitu vaid üheks, ülimalt kaheks päevaks. Lõpp on lähedal. Oleme otsustanud surra loomulikku surma — läheme oma asjadega või ilma depoo suunas — ja lõpeme teel.

Reede, 29. märts. 21. märtsist päale on jätkunud vahetpidamatu lääne-edela- ja edela-torm. 20. märtsil on meil veel piiritust, et keeta igauhele tass teed, ning kuiva toitu kaheks päevaks. Iga päev olime valmis marssima oma 20 km kaugusel oleva moonalõe poole, aga väljas telgiukse taga oli vaid üks segane, möllav lumemeri. Ma ei usu, et meil oleks enam mingit lootust. Aga me püüame vastu pidada lõpuni: me nõrkeme iga tunniga, vabastaja surm pole vist enam kaugel.

Ma kardan, ma ei suuda enam edasi kirjutada. Jumala pärast — hoolitsege nende eest, kes meist maha jäävad! (R. Scott)

Wilson ja Bowers leiti magamiskottides, mis nad olid tõmmanud üle päa, nagu harilikult magama heites.

Scott suri hiljem. Ta oli heitnud kõrvale magamiskoti klapid ja avanud kuue. Väike tasku kolme päevikuga lebas öla ja päa all ja käsi oli Wilsoni ümber.

Nii leiti nad kaheksa kuud hiljem.

LÕUNANABAMAAD HÄRRAD

Esinevad ja peavad tulejaile tervituskõne

Lõunanaba manner on maailma elutumaid kohti, sest iga-sugune elutegevus neil sadu meetreid paksudel ääretuil jääväljul on võimatu. Puudub taimestik ja loomastik. Sääl valitsev suvi, mille keskmine soojus küünib vaid 0 kraadini, meelitab ainult kasvama mõningaid kiduraid samb-laid ja samblikke.

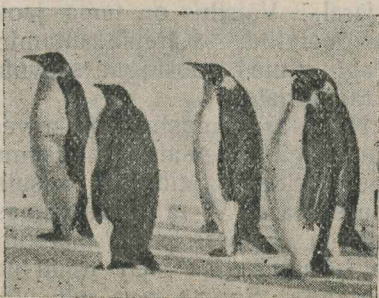
Sellevastu on väga kihav elu Lõunanaba mere väinades ja lahtedes, mille suudmed ajujääga suletult annavad sobiva varju-paiga kogunemiseks hüljestele, vaaladele ja teistele merielanikele.

Laevnikel on juhus olnud kohata hiiglasuuri vaalaparvi. Nii jutustab üks Lõunanaba mere ja mandriuurija:

„Olime sõitnud mandrijää piirkonnas teist nädalat, ilma et oleks võinud märkida midagi, mis oleks meenutanud meile elu olemasolu, kuni viimaks jõudsimme ühe laheni, mis kaunis sügavale lõikas sisse mandrisse. — Sissepääs lahte oli raskendatud ajujää kuhjumise tõttu. Lõpuks õnnestus see meil siiski. On raske edasi anda seda pilti, mis avanes meile ranniku-piirkonnas. Olime järsku piiratud sisse määratusuurtest vaalaparvedest. Sajad veesambad purskusid õhku, lugematud vaalapääd nagu kivimürakad kasvasid veest välja ja kadusid jälle. Säalsamas jääpankadel pikutasid laisalt hülged, soojendades endid päikese käes ja kaldal vaatlesid rühmadesse koondunult pingviinid, kellest mõned ajaviiteks nagu poisikesed kõhuli hangest alla laskusid.“

Antarktise piduülikonnas härrad

Keiserpingviinid — haruldane merilinnuliik, meenutab meile väliselt inimest. Kuni 1200 cm kõrge, lennuvõimetud mustad lühikesed tiivad kätena kõrval, kõht eest valge, selg üleni must,

FRAKKIDES HÄRRAD JÄÄL

Deklamatsioonid jõuluks

Ettekandeiks koolis ja kodus
on parimaks koguks

H. Jänes ja E. Looga

DEKLAMATSIOONE ALGKOOLIDELE

nii kõnnib ta rahulikult püsti, targana ja iseteadvana. Eemalt vaadatuna meenutavad nad valgetes vestides ja frakkides härrasid. Kuid mitte ainult väliselt, vaid ka esinemises ja käitumises on nad tõsised „gentlemannid“.

Üks loodusteadlane kirjeldab: „Antarktise võlu on keiserpingviin, kes sulle vastu tuleb ühe või kahe teise poole saatel hõljuval kõnnakul. Mulle meenutab ta õnnelikku ja elujõulist, kuid iseteadvat maameest, kes tulles visiidile, kummardab viisakalt. Nende välimuses ja toiminguis on palju inimlikku lihtsameelsust ja südamlikkust. Nad hoolitsevad oma ühiselamute — koobaste ja poegade eest eeskujulikult, hankides neile ja endile toitu. Söömine ei näi olevat neile elu ainsaks ülesandeks. Kodused toimingud lõpetanud, sooritavad nad lühemaid või pikemaid huvimatku sisemaale, mis sageli kestavad mitu päeva. —

Nende esinemine on alati pidulik. „Lähenedes võõrale, olgu see koer või inimene,“ jutustab Shackleton, „nad peatuvad aupaklikus kauguses. Siis astub ette juht, teeb sügava kummarduse ja algab lühikeste mõmivate häälitustega oma kõnet. Lõpetanud oma sügavmõttelise — kuid meile mõistmatu kõne, pingviin kummardub viisakalt ja jääb ootavalt seisma. Siis vaatatakse ta teravalt võõrale näkku, nagu püüaks veenduda, kas temast on aru saadud või mitte. Kui asi tundub talle kahtlasena ja oodatud vastust ei saabu, algab ta oma tseremooniat jälle otsast.“

Kui ka siis ei järgne oodatud vastus, astub mõni teine lind ette, lükkab esimese kõneleja kõrvale ja algab sama kõnelust samade viisakusnõuete järgi.“

- Emake, hüüab väike Ants, ma ei taha täna kooli minna!
- Mispärast siis, mu poisu? küsib ema.
- Ma ei tunne enesel hää olevat.
- Kus kohal, Antsuke?
- Koolis.

Õpetaja: „Nüüd jutustasin teile Diast, Hektorist, Plutost j. t.“

Õpilane: „Ei tea, miks neil vanasti oli vaja jumalale anda koeranimesid?“

JÄÄKARU MÕNUS SUPLUS
KÜLMAS VEES

MESIKOOGID

J. LIII

TARTU, VÕIDU TÄNAV

Õpilased!

Kodu ja kooli vahel on tükk maad
Ja kuidas sa ikka muidu läbi saad,
Kui ostad Kaubahoov 36 „Unioni“ saapad,
Mis kõigile tuntud ja vastupidavad.

Muidugi saabub jõuluvahaeag ja värske lumi,
Puhatud päev — ei tule ega tule uni.
Siis suuskadel mööda mägesid ja hangid,
Selleks tarvita „Unioni“ suuskaabast või tanki.

Üks saladus — et võimelda ja saada viis,
On ainult ja kindel võimalus siis,
Kui jalas „Unionist“ ostenud võimlemiskingad,
Sa pärast seda võimlemist kergemalt hingad.

Kuid kodus, pea meeles, saabastega kolistada
Ei ole kooskõlas ühegi viisakusega,
Vaid „Unionist“ ostenud pehmete toakingadega
On mõnus koolitööd ette valmistada.

Kaasõpilane.

SPORT

ELAMUSRIKAS VÕISTLUS

Algus vt. „Õpilasleht“ nr. 9.

Ei tahtnud jääda „jumboks“

Heitevoor üha lähenes — ega võinud praegusel hetkel jätta heidet sooritamata. Otsustasin võtta sideme sõrmelt ja pista haavatud käe liiva, tuleb mis tuleb; aga heitma ma pidin — nii tundsin.

Szepes oli veelgi parandanud tagajärge ja tal oli hää tulemus — 65 meetrit! ja Penttilägi oli jõudnud samale meetrile. Nemad olid mõlemad ühevõrra hääd ja näisid otsustanud olevat jätta mind selles võistluses kolmandaks — nii-öelda „jumboks“.

PALUGE

e n d a l e

Tuli teine heitevoor. Tegin seda, mida pingil istudes olin otsustanud — teist võimalust ei olnud. Ei tahtnud jääda viimaseks — ei tahtnud olla „jumbo“. Mina pidin jätkama võitlust — maksku mis maksab.

Võtsin verise sideme sõrme ümber. Verd tuli nüüd üha kõvemini. Astusin heitepaigale, pistsin verise ja higist niiske käe liiva ja algasin teist heidet. Võtsin tugeva hoo, sammud sobisid igakülgsest eriliselt hästi, vedu tuli võimas ja kande. Rahvast haaras vaikus.

Olin võitnud selle heitega

mõninga sentimeetriga Szepesi, Ungari-Szepesi — olin nüüd see, kes juhtis võistlust. — Tundsin sõrmes valu, mida ei oska kirjeldada. Endisest suuremaks oli rebenenud haav, maailm mustendas silmade ees. Milline võidunauding! Sõrm seoti jälle vaheajaks — mina olin, kui aga tarvidus nõuab, taas valmis jätkama võistlust. Sisu ei annud järgi...

Szepes ja Penttilä parandasid järgneval heitel tagajärgi. Szepes oli jälle juhtija — poole meetri võrra Penttiläst ees. Küll näis nüüd mustana soomlaste odaheite kuulsuse tulevik. Aga veel ei olnud kardetud kaotust-toov võistlus lõpetatud.

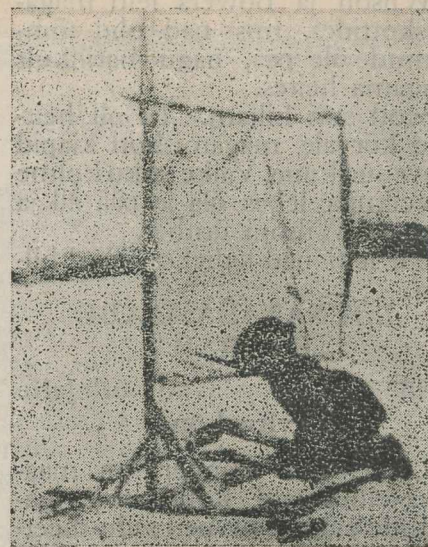
Järjestus püsis samana viimase heite alguseni. Siis aga leidsin, et olid viimased võiduvõimalused käes. Nüüd tuli üritada kõige poolest, maa poolest, viimase võidu

jõulukingiks tellida

poolest, Soome odaheite au poolest ja oma nime poolest —

Verine side rebiti taas sõrmelt, läksin hoogu võtma viimaseks heiteks tõsisemalt kui ialgi varemini. Üritasin parimat, ei ma tunnud midagi — ei verist sõrme ega aega. Tundsin ainult ühte asja:

võis teha Soomele au,

TALV JA JÄÄ. . .

Neegripoiss on enesele valmistanud toredate jääpurjeka.

kui ei saanud võita maavõistlust, võis võita viimase ala — odaheite. Nüüd oli suudetav ületada võistlejaid, nüüd või mitte millalgi — viimasel heitel...

Ennastületav heide

Heide õnnestus üle ootuste. Oda lendas kaunil kaarel üle Szepesi ja Penttilä märkide, veelgi üle Ungari rekordmärgi, ja laskus maha 68,28

„Õpilasleht“ vanemait!

meetrile heitepaigast.

Päältvaatajate jõugus oli valitsevad vaikus, oli seiratud põnevil vaikides kuni viimase heiteni. Nüüdki veel istusid hetke kui löödud üllatusest. Szepes oli hävinud!

Szepes oli võidetud — Ungari oma rahva silmade ees,

keset Budapesti spordistaadioni. Aga nüüd kuulutas väike soomlastist jõuk valdavat kiiduhüüdu.

Ungarlased ei võinud kuidagi taibata, et „kehvem soomlane“ oli heitnud sellise tulemuse.

Szepes — Szepes — Szepes — mis on Szepes? — küll tema veel näitab tolele soomlasele! Aga Szepesil ei ole enam ühtegi heidet järel. Võistlus on tema jaoks juba lõpetatud. Käteplaksutamine kuidagi osutas soosingut saavutatud tagajärjele.

Nüüd aga innustus lõpuks veel Penttilägi. Temale oli jäänud veel heide. Selle ta kasutas suurepäraselt — ta ületas viimase heitega Szepesi poole meetriga. Ja „jumboks“ jäi nüüd ungarlane. Soome aga oli võitnud odaheite pinevas võistluses meeldiva kaksikvõiduga.

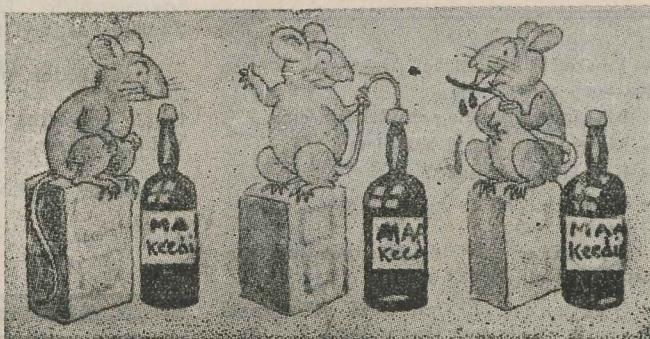
Kes saadab meile

Kr. 1 või 1,50 postmarkides, sellele saadame äraproovitud häduses täitesulepää purunemata klaasist läbipaistva tindivaraga ja roostevara terrassulega Kr. 1.50. Läbipaistmatu tindivaraga ja klaassulega Kr. 1.—

K-m. TEMPO Tallinn — Harju 24.

Tema jõulumaistus

NAITSIKUD „SADEMETE SAA-RELT“ — ISLANDIST „KABI JA KAND“ — HOLLANDI NAINE OMA TÛTREGA

NORRA TÛTARLAPSI

GRETA GARBO KAAS-MAALANE — ROOTSI NEIDIS

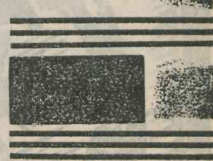

UNGAGI KÛLAKAUNITAR

SETU NOORIK

UUDISVÕISTLUS TÛTARLASTELE

KASUTAME RAHVARÕIVAD —
VANA-AJA ILU TANAPAEVAL!

Juuresolevail pildidel võite jälgida paljude maade mitmekesiseid rahvarõivaid — ilusad, eks? Kuid polegi vaja neid kadetseda, sest meiegi kodumaa on rikas sellise ilu poolest.

Et süvendada mõtet rahvamotiivide kasutamiseks tänapäeva rõivastuses ja tutvustada meie oma rahvariiete ilu, kuulutab „Õpilasleht“ käesolevaga välja ainulaadse

võistluse tütarlastele:

hankige vanu rahvarõivaid, valmistage ise kohalike mustrite järele ülikondi ja laske siis endid pildistada (hää, kui leiata ka sobiva tagapõhja), ja saatke siis see foto „Õpilaslehele“.

„Õpilasleht“ avaldab saadetud pildid lehe veergudel, ja kevadel toimub lugejatevaheline hääletus: missugune ja kelle kombinatsioon meie rahvarõivaist on parim.

Osavõtjaile jagatakse preemiaid:

1. võistluse võitjaile
2. võistlusest osavõtjaile
3. hääletajaile

Lähemalt järgn. numbreis!

PORTUGALI NEIU

RUMEENIA NEIU

Meie keskelt lahkus jäädavalt armas õpilane ja kaasõpilane

SULEV MAKSIM

8. 12. 36

Mälestavad

Imavere 6-kl. algkooli õpetajad ja õpilased

P. KUUM

Tuššjoon.

Väliskirjavahetus

Huvitav saadetus.

Tartusse saabus neil päevil huvitav pakk: võõrapärase margid, pintsliiga kirjutatud aadress ja sõnad — *Terašogakko*, *Kami-inagun* ütlesid kohe, et pakk on Tõusva Päikese maalt. Tema sisuks olid õpilaste joonised. Seitsmeaastane poiss on joonistanud spordipeo, kus lipud lehvimas, lennukid põrisesmas. Kaheksa-aastane Mikio Aruga saadab pildil terve kimbu krüsantheeme. Kesato Sakai, 9-aastane poiss, joonisel näitab oma kodu riisipõldudega, taustaks sinetavad mäed. „Küla“, 12-aastase tütarlapse Suzuko Terado akvarell, tuletab väga meele meie Saaremaad; sääl on samuti kiviaiad teede ääres. Hiroši Sakai, Tu Takenaka, Micugu Makaijama ja veel paljud teised on joonistanud vesiveskeid, maju puude varjus ja oma avarat koolimaja ilusate mängumajakestega pargis. Kõik seletavad lisandid olid antud esperantos; piltide allkirjad ja noorte joonistajate nimed aga jaapani keeles ja esperantos.

Need joonised kaks Tartu kooli jaotasid omavahel ja saadavad nüüd vastu jälle Jaapani koolile meie laste jooniseid ja tutvustamismaterjali Eesti kohta.

Kui mõni kool soovib saada jaapani aadresse, siis „Õpilaslend“ püüab seda soovi rahuldada.

Jaapani. 14-aastane gümnaasiumiõpilane soovib kirjavahetust matemaatikahuvilistega. Aadress:

Mitsuo Gotos, Shinmaschi, Kuwano, **Mieken**, Japanio.

Jaapani. Iwao Hirata soovib vahetada piltpostkaarte. Aadress: Iwao Hirata, Asahi Taksio, Sakaimači 89, **Otara**, Japanio.

Austraalia. 12—14 aastased õpilased soovivad vahetada kirju ja piltpostkaarte. Aadress: F-ino E. Briggs, instruistino, North Brisbane Intermediate School, **Brisbane**, Australia.

Soome. 12-aastane poiss soovib vahetada kirju ja piltpostkaarte; vahetab ka postmarke kõikide maadega. Aadress: Yrjö Hiltunen, **Kouvola**, Suomi.

Hollandi. 16-aastane poiss soovib vahetada kirju ja piltpostkaarte omaealistega. Aadress: J. Olst, Rijdiikkstr. 5, **Sliedrecht**, Nedderlando.

Rootsi. 15-aastane poiss soovib kirjavahetust piltpostkaartidel. Aadress. B. Löfquist, Uddensgränd 4, **Visby**, Svedio.

Prantsusmaa. Hr. Miguière, õpetaja, soovib korraldada kirjavahetust oma 15 õpilasele kooli kaudu ühises ümbrikus. Aadress: S-ro Miguière, Lernejo, 31 Av. de la Republiue, **Igny (G)**, Francio.

Soome. Rahvakooliõpetaja soovib korraldada kirjavahetust oma õpilastele. Aadress: S-ro E. Kyöstitä, **Särkisalo**, Suomi.

Hollandi. 14-aastane poiss soovib kirjavahetust. Aadress: M. Leegwater, **West-Graftdyk (NH)**, Nedderlando.

Hollandi. 5 õpilast soovivad kirjavahetust. Aadress: F-ino N. Garms, **Kwadijk (NH)**, Nedderlando.

Hollandi. 7 õpilast, vanus 11—16 aastat, soovivad vahetada piltpostkaarte. Aadress: S-ro M. Muilwijk, instruisto, B 270, **Slikkerveer**, Nedderlando. **A. J.**

Soome keele kursus

Mikä? — mis?

Näiteid: **Mikä nyt on?** — Mis nüüd on? **Mikä kiire sinulla on?** — Mis rutt sul on?

Soome keeles tarvitatakse küsimusena ka pöörd sõna (verbi), tuues see lause ette ja liites lõpp — ko.

Näiteid:

Oliko isäsi (si) lõpp tähendab — sinu) kaupungissa? — Kas su isa oli linnas?

Onko sinulla heimoja? — Kas sul on hõime? **Tunnetko siskoni (ni) lõpp tähendab — minu)?** — Kas tunned mu õde?

Palmõli

Saunaseep

on

parim

sauna

seep!

Noorte elu

Kristlikud noorsoo-organisatsioonid.

I Eesti Noorte Meeste Kristlikkude Ühingute Liit — NMKÜ.

Üksikud Noorte Meeste Kristlikud Ühingud algasid oma tegevust juba 1920. a., kuid Eesti NMKÜ Liit loodi alles 1926. Sääljuures jäävad aga üksikud liikmed iseseisvaiks ning omavad kõik juriidilise isiku õigused.

NMKÜ taotleb noorte kasvatamist kristliku kasvatusmeetodi abil. Sääljuures on ta oma töökavasse võtnud ka palju muid alasid (sport jt), sest NMKÜ tahab noori arendada igakülgselt.

NMKÜ pole just puhtakujuline noorteorg., sest ta haarab õige laialdasi rahvakihte; ka vanemaid tegelasi.

1935 oli Eesti NMKÜ Liidus registreeritud 3500 liiget.

NMKÜ on 4 päätüüpi:

1. NMKÜ suuremates linnades (Tallinn, Tartu). Tegevus on väga mitmekülgne, eriti sportlikul ja hariduslikul alal. Ka ärilised ettevõtted (söögimajad, koolid, kursused j. t.) laienevad järjest.

2. NMKÜ maal ja väikelinnades. Tegevus on tihedas kontaktis kirikuga ning liikmeskond on mõlemast soost, (st. ühendatud KNNÜ (Kr. Noorte Naiste Üh.).

3. NMKÜ suuremate vabrikute juures.

4. NMKÜ üliõpilaskonnas.

II Kristlikkude Noorte Naiste Ühingute Liit Eestis — KNNÜ.

KNNÜ on NMKÜ paralleelorganisatsioon ja tegutseb pea samade eesmärkide saavutamiseks. KNNÜ Liidu sihiks on ülemaaliste ürituste korraldamine (suvipäevad ja koolid, puhkekodud, kongressid jne.). Kohalikes KNNÜ-des on tegevus koondunud klubidesse.

Liikmeid kuulub KNNÜ Liitu 1935. a. umbes 3000.

Jõulud!

ED. EH. 11 a.

Paistu

Lumehelbed liuglevad maapinnale. On jõululaupäev. Tagametsa Jüri sõidab väikese Jukuga jõulukuuske tooma. Tee ääres on mitu ilusat kuuske. Juku valib kõige ilusama välja ja laseb selle Jüri maha raiuda. Varsti on kuusk reel ja sõit läheb kodu poole. Lumi kru-diseb rõõmsalt reejalaste all. Juba peatab Jüri hobuse. Nad on kodus. Juku ronib reelt ning Jüri viib hobuse talli juure. Tagametsa perenaine Mai tuleb uksele ja hüüab, käsi kokku lüües: „Oi, kui ilus kuusk!“ Naerunäol jookseb Juku tuppa.

Aeg möödub kiiresti jõlueelseis toiminguis. Juku on emal siin ja sääb abiks, kord aitab vorste teha, kord tuba koristada, ning muid töid teha.

Hämar dub.

Jüri toob kuuse tuppa. Jüri riputab kuuseoksile valget vatti ning paneb ka künnlad otsa. Nüüd on Jukul natuke aega vabadus. Peagi käsib ema Jukul künnlad süüdata. Juku ruttab käsku täitma. Varsti särab kuusk künnlalde-ehetes. Väljas on päris pime. Pererahvas koguneb kõik kuuse ümber. Juku ootab igatsusega jõuluvana. Kui poiss näeb, et vanemad pole sugugi ärevil, küsib ta: „Miks teie ei oota jõuluvana?“ Selle päale hakkavad vanemad naerma. Kuid Juku ei mõista, miks nad naerma hakkasid.

Keegi koputab uksele. Juku ruttab ust avama. Halli habemega jõulumees kobab suure koti ja viisakimbuga uksest sisse. Jüri palub võtta istet. „See kulub ära jah,“ vastab jõulumees. Vanake kutsub Juku enda juure ja käsib midagi laulda. Juku laulab väriseva häälega „Ma tulen taevast ülevalt,“ kolm esimest salmi. Jõulumees kiidab Jukat ning annab talle kotist punase kukega aabitsa ja väikese vankri hobusega. Jüri palub jõulumeest natuke puhata, kuid see ütleb, et tal pole aega sugugi — pool Eestit veel tarvis läbi käia. Juku läheb jõulumeest uksele saatma, see ei mahu suure kotiga hästi uksest läbi.

Väljas on sadu järgi jäänud. Läbi pühaliku vaikuse kõlab kirikukella kutsuv heli, pimm-pomm, pimm-pomm.

L. K. Tartu Jõulu ootel

Mu väike vend ja väike õde
Kord elutargalt jutlesid:

„Kus peaks küll asuma see jõuluvana
kodu?“

Kas kaugel ta? Kui palju maad?
Kas kelguga ka talle külla sõita
saab?“

Mu väike vend ja väike õde
Ei lahendada seda saand
Kuid isa kindlast' välja arvab enne
agu.

„Kui kaugel ta, kui palju maad,
Kas kelguga ka talle külla sõita
saab.“

„Ta asula ei ole uhke maja,
Ei kirik, — loss, ei vana kloostergi.
Ta elukohaks inimsüda maine
Ja sellestki üks väike nurgake.
Ja seda nurgakestki ründ'vad
Külm, kaine mõistus, julmus, kadedus
Ta teed, mu lapsed, raske leida —
Vaid ainult siis, kui särasilmis
Kord jõuluküünla tuli virvendab.

O. AMON
Vana-Kuuste

Jõuluõhtu kodukambris

Jõuluõhtu. Kodukambris
ema käsi hell
süütas kuuseokstel tuled
särasilmadel.

Kuuselõhna hõljub õhus,
kamber suur ja soe.
Isakene künnlavalgel
tolmund pliblit loeb.

Ümber iluehtes kuuse
lapsed seisavad.
Laste silmad sädelevad,
künnlaid vahivad.

Kõnekõmin, lauluhelin
kostab kõrvusse.
Harras, vaikne jõlutunne
valdab südame...

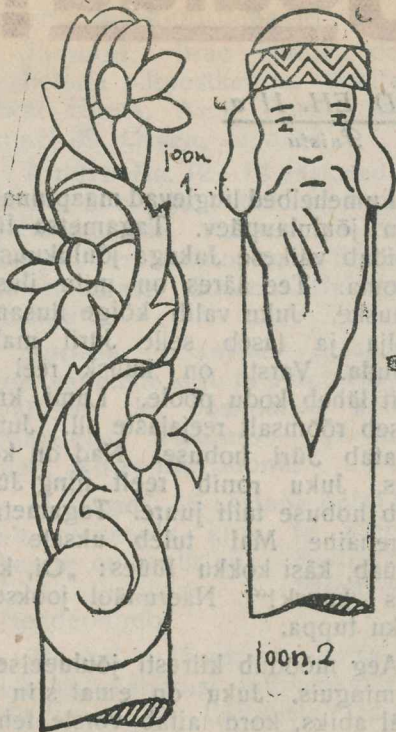
Jõulukinke

Lähenevad suured rõõmupähad — jõulud. On vana tõde, et õnelik inimene tahab, et ka kogu ümbrus säraks õnnest. Paljud tuletavad sel ajal meele vaeseid, kellelt häda ja viletsus on röövinud jõulurõõmu. Lapsedki on jõulu ajal oma vanemate vastu sõnakuulelikumad kui muidu. Paljud ei taha siiski leppida ainult sõnakuulelikusega, vaid südamekeses pakitseb tung valmistada ka vanematele või õdedele-vendadele rõõmu, milleks on parim omatehtud väike asjake. Millalgi ei unusta ma ühelt õpilaselt saadud jõulu-õnnesoovi postkaarti. Ei unusta just sellepärast, et see oli tema enese joonistatud.

Suuremad aga, kes olete õppinud koolis mitmesuguseid käsitöid, rakendage oma oskused ja teadmised kinkide valmistamiseks.

Mis võiks teha jõulukingiks?

Kes on õppinud papptööd, võib valmistada väga mitmekesiseid asjakesi: karbi taskurätikuile, karbi paberossidele, karbi naiskäsitöö

jaoks ühes nõelapadjaga, lauaploki, pildialbumi jne. Puutööd õppinud poistel on veel suurem valikuvõimalus. Näiteks, — võib valmistada puust kastikese, isale sigarettide jaoks, või emale käsitööde hoidmiseks. Samuti võib valmistada mitmesuguseid iluasjakesi. Väga huvitavad on omavalmistatud paberinoad, mille käepideme osad on kujutatud joon. 1 ja 2.

Hööveldage õhuke kaselauake. Joonistage sellele paberinuga. Käepide saagige välja jõhvsae abil. Kus leiate olevat tarviliku, andke terava taskunoa abil soovitatav vorm. Siis puhastage veidi klaaspaberiga. Ilustada võib vesivärvidega ja katta lakiga. On ilus, kui mõned jooned ilustada põletamisega. Kastikese võib ilustada geomeetrilise mustriga. Mustrite piirjooned lõigata sisse umbes 1 mm sügavuselt terava taskunoaga ja ilustada vesivärvidega. Lõigata sisse selleks, et värv ei tungiks puu kiudu mööda üle soovitud piiri. Lõpuks tuleb kastike lakeerida.

Näpunäiteid puust asjakeste vesivärviga värvimiseks ja lakeerimiseks.

Joonistatud muster katta paksu vesivärviga. Lakiga katta mitte enne kui värv on juba kuiv.

Lakeerimiseks peab olema valge (läbipaistev) piirituselakk, kuid lahjendatud, (umbes pool poole pääle) valge polituuriga. Vatt imbutatakse laki ja polituuri seguga, kuid nii, et vatil ei jääks kusagil kuiva kohta. Vastasel korral kleepuvad vatitükid lakeeritavale asjale. Nüüd kaetagu asi lakiga tõmmates imbutatud (mitte väga mahlakalt) vatiga kergelt pikuti kiht kihi kõrvale. Kui lakk on kuivanud, võib katta teine kord jne., kuni saadud soovitud läige. Nii-sugused asjad nagu paberinuga võib katta polituuri-laki seguga õhuke-selt pintslil abil.

R. Vokk.

Jõulumuigeid

1. **Kink on kink.** „Küsin pärast isa käest raha ja ostan talle siit jõulukingiks ühe piibu.“ 2. **Tehnika on trump.** „Noh, kas sa mõnd jõululaulu ka oskad, Ants?“ „Ei, aga ma ostsin selleasemel grammofooniplaadi, mille ühel küljel on: „Oh kuusepuu, oh kuusepuu!“ 3. **Jõulupalve.** „Armas jõuluvana, kui sa tood mulle jõuluks tosinat tinasõdurit ja mänguauto, siis tahan uskuda, et sa ikka tõesti oled olemas.“ 4. **Naiivid.** „Suured inimesed on ikka küll naiivid. Vanaisa räägib iga päev ikka jõuluvanast ja jõuluvanast — nähtavasti ta vaene ei teagi, et jõuluvana pole olemas.“

Koolidele ja õpilastele
on soodsamaks

võimlemis- ja

sporditarvete

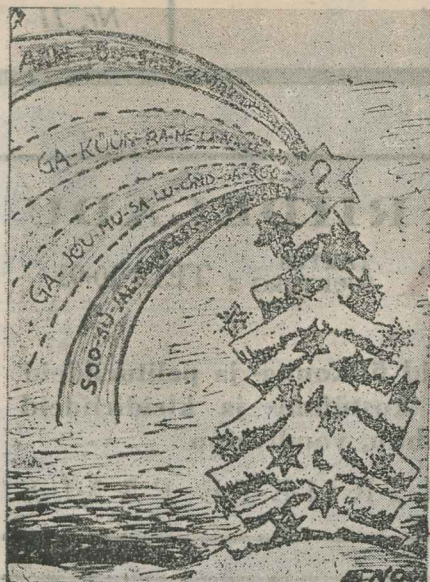
ostukohaks

J. KIVASTIK'U

SPORDIÄRI

Tartus, Rüütli 8.

Telefon 6-02.

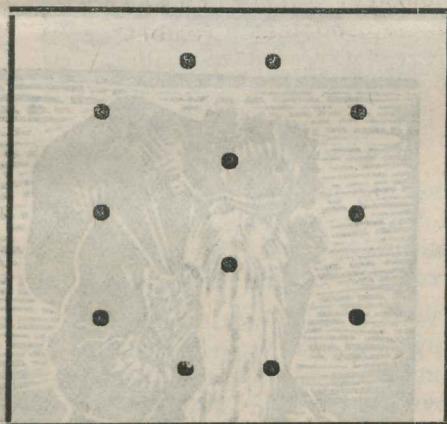

44. Oh jõulupuu!

„Õpilaslehe“ jõulumõistatus.

Selles pildis on peldus üks tuttavaid jõululaule. Vaadeldge pilti korraaks tähelepanelikult ja ärge unustage kõrvale jätmast ka silpe ja numbreid, ja — kuuse all võitegi jõuluvanale selle tänutäheks ette lugeda!

(Mõistatus on koostatud huvitav-lihtsale reeglipärasele kombinatsioonile.)

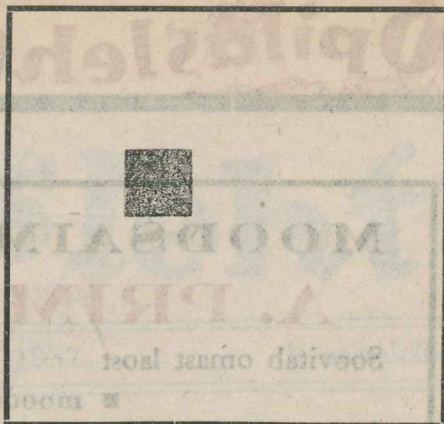
45. Lihtne ja kerge!

Juuresolevad 12 punkti ühendage 12 sirgega, mis võivad olla üksteisega ainult kas risti või rööbiti, nii et saame 9 geomeetrilist kujundit. Pliiatsit vahepeal paberilt mitte tõsta!

A. V. LUUAJÕNN.

46. Huvitav nimekaart.

Inetu nimi, aga selle kandja on tore mees. Paigutage viid tähed ümber ja te leiata tema ametala. Sääluures jääb üks täht üle — selle tähega algab üks Eesti rahvaarvult väiksemaid ja talviti ka vaiksmaid linnu, mis ongi selle mehe elukohaks. Milline linn? Ja lõpuks — kui see tore mees siiski valmistab teile mittetoreda üllatuse, siis võite teda hüüda ka nii, nagu nimekaardil!

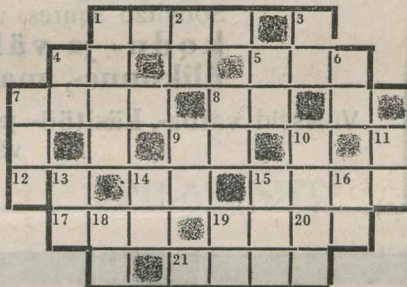

47. Isa pärandus.

Kaljo Miiter — Tabivere.

Isa pärandas oma viiele pojale ruudukujulise maatüki ühes majaga. Tingimuseks oli, et maatükk jaotataks poegade vahel võrdselt, kuid kõik pojad pidid saama sarnased maatükid. Kuna vendadel „rehkendus“ nõrk oli, siis pöördusid nad abisaamiseks „Õpilaslehe“ mõistatusnurga poole, kes nende küsimuse nüüd avaldab.

Toimetus.

48. Silpristsõnad.

A. Pääsukene — Övanurme.

Põikread: 1. O. Lutsu noorsoojutt, 4. usklik, 5. reuma, 7. jaam Tartu-Tapa liinil, 8. vilgas, 9. koht Tartu lähedal, 12. rootsipärane meesnimi, 14. mülgas, 15. skautlikkude organisatsioonide loosung, 17. termin (tähtpäev) kalendrist, 20. ebaõige (nimisõnana), 21. Mait Metsanurga näidend.

Püstread: 1. Soome näitekirjanik, 2. operett „Vanemuisest“ ja „Estoniast“, 3. linn Eestis, 4. rusudeline säilitis, 5. lüürika, 6. sade, 7. kalatoit, 8. võimus, 9. suur-tööstus Tallinnas, 10. eesti rahvuseepos, 11. koorem, koormav asi, 13. riik Aasias, 14. nädalapäev, 16. linn Eestis, 18. üks neljast aineolekust, 19. riik Euroopas.

49. Kui vanad?

Praegu on isa 3 korda nii vana kui poeg ja ema on 13 aastat noorem kui isa. 5 aastat tagasi oli aga isa niisama vana kui ema ja poeg kokku.

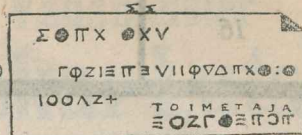
Kui vana on iga perekonnaliige?

50. Arvmõistatus.

Kahe arvu summa on 39, nende vahe 7 ja korrutis 368. Leidke arvud.

51. Siin peidus sõna imelik...

Kui mul ette paned „k“, siis olen kuri lind, või siis kehvaks numbriks saan, kui „n“-ga algad mind. „P“ kui esimene täht, siis pusklen — olen sõnn, ent kui „m“-ga algad mind — katki lähen „plõnn“! „H“-ga sõimatakse mind — ma olla rumal „miis“; aga „r“ mul ette säe — kõik kort-

Ja viimaks

52. Saladuslik telegramm.

Lugupeetavad lahendajad!

„Õpilaslehe“ mõistatusnurga toimetaja saadab Teile parimate tervitustega alljärgneva hieroglüüfilise telegrammi, lootes, et Te hieroglüüfide asendamisel vastavate tähtedega leiata selle läkituse sisu.

„Õpilasleht“ nr. 8 lahendused.

32. Sport. 1—8: Stepulov, 9—15: Maatsoo, 16—39: Eestimaa Spordiselts „Kalev“, 40—46: Annamaa, 47—53: Kuremaa, 54—61: Nesterov, 62—68: Määrits, 69—72: Oole, 73—87: „Eesti Spordileht“, 88—94: Roolaid.

I Kolehmainen, II Bärlund-Anier, III Järvinen-Adari, IV Suvio-Reini, V Toomsalu-Eesti, VI Toomre-Sule, VII „Sport ja keheline kasvatus“, VIII Berliini olümpiamängud, IX Los-Angeles-Armi, X Tokio-Tipner.

33. Saladuslik kombinatsioon.

1) kala, 2) „Maja“, 3) Taar, 4) kits, 5) laul, 6) kama, 7) Aare, 8) Iiri, 9) ruut, 10) Puka, 11) krae, 12) isik, 13) „Esto“ 14) polo, 15) koor, 16) Irak.

34. Rahvatarkust.

Eesti vanasõna: õnnetus ei hüüa tulles.

35. Sulane tassib kõrvitsaid.

Sulane pidi kõrvitsate tassimiseks maha kõmpima 10 100 m; see töö vältas 2 t. 15 m. (täpselt — 2 t. 14 m. 40 sek.)

Õiged lahendajad.

V. Tammekivi, A. Sponholts, K. Miiter (2), E. Elgoma (2), E. Kõrve, E. Lepik (3), A. Pääsukene (2), J. Kuri, R. Klaving, P. Suuban, K. Silla, H. Paurson, V. Nerer (2), U. Elango, R. Kriisa (2), M. Tsäko.

Jõulukinkideks:

1. auh. E. Elgoma — „Esperanto keele õpik“, 2. auh. J. Kuri — „Mustjärve sünn“, 3. auh. K. Miiter — „Jäämere kütid“.

Tähelepanu!

„Õpilaslehe“ talitusele on määratud eriauhind lahendajale, kes „Õpilaslehe“ numbrit (1—12-ni õigetele lahendustele on kaasa lisatud kõige rohkem kuponge.

Auhinnad jõuluks

1. H. Jänes, E. Looga — „Deklamatsioon“
2. Münchhauseni seiklused
3. H. Rajamaa — „Uusi sõnu“
4. A. Oengo-Juhandi — „Viljaaed“
5. J. Parijõgi — „Ühe poisu reisilood“
6. J. Kõrv — „Mustjärve sünn“
7. Pildimapp

MOODSAIM RIIDELADU

A. PRIMA TARTUS SUURTURG 5 TEL. 10-91

Soovitab omast laost

- moodsaid ülikonna- ja palituriideid
- mantli-, kostüümi- ja kleidiriideid
- karusnahku, voodivaipu

TELLIMISED ULIRIIEDE PAALE

Estonia villavabrik

Tartus, Riia 3 ja Kivi 1

Soovitab suures valikus kõrgevaliteedilisi kodu- ja välismaa villaseid ülikonna-, mantli- ja kleidiriideid.

Villaseid vaiba-, käsitöö- ja silmkoe lõngu kõigis võimalik s värvitoonēs.

Tartu Eesti Majand. Ühisus

Tartus, Holmi tän. 12-18.

SOODSAM
OSTUKOHT

OSAKONNAD: Tartus, Võru 4 ja Söögiturg 3
Räpinas, Pukas, Puhjas, Kavastus,
Kambjas ja Võnnus

Parim jõulukink on raamat

Jälgige minu väljapanekuid
aknail ja äiruumides.

F. WASSERMANN

Tallinn, Pikk 7.

Roman Gutman

SOKOLAADI- ja
KOMPVEKIKAUPLUS

Tartus, Kauba tän. 1

Barklai platsi kõrval

